

turtyper som følge af fejl og forsømmelser i forbindelse med al anden erhvervsmaessig aktivitet.

Direktivet indebærer ikke nogen ret for private til at kræve erstatning som følge af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

1.2.2. Forebyggende foranstaltninger

Miljøansvarsdirektivet stiller krav om, at den ansvarlige omgående skal gennemføre de nødvendige forebyggende foranstaltninger, i tilfælde af en overhængende fare for en miljøskade. Det følger af direktivet, at der ved forebyggende foranstaltninger skal forstås foranstaltninger, der træffes, når en begivenhed, handling eller undladelse har medført en overhængende fare for en miljøskade, med henblik på at forebygge eller minimere den pågældende skade, men direktivet indeholder ikke derudover nærmere krav til, hvad disse forebyggende foranstaltninger kan eller skal bestå i. Direktivets bilag II, som foreslås gennemført med den foreslåede bemyndigelse i lovforslagets § 14, stk. 3, gælder ikke for disse forebyggende foranstaltninger, men alene for afhjælpende foranstaltninger.

Direktivet indeholder endvidere regler om, at den kompetente myndighed kan påbyde eller give instrukser om hvilke forebyggende foranstaltninger, som den ansvarlige skal træffe, og om at myndigheden kan vælge selv at foretage forebyggende foranstaltninger.

1.2.3. Afhjælpende foranstaltninger

Miljøansvarsdirektivet stiller krav om, at den ansvarlige skal træffe afhjælpende foranstaltninger, når der er indtrådt en miljøskade. Disse afhjælpende foranstaltninger defineres som enhver foranstaltning eller kombination af foranstaltninger, herunder foreløbige foranstaltninger, der vil tjene til at genoprette naturressourcernes hidtidige tilstand. Direktivet indeholder endvidere regler om, at den kompetente myndighed kan påbyde eller give instrukser om, hvilke afhjælpende foranstaltninger den ansvarlige skal træffe, og om, at myndigheden kan vælge selv at foretage afhjælpende foranstaltninger.

Direktivet indeholder i denne sammenhæng et krav om, at den ansvarlige skal udarbejde forslag til og gennemføre undersøgelse og afhjælpning af en miljøskade med henblik på at genoprette naturressourcerne og deres udnyttelsesmuligheder til hidtidig tilstand i overensstemmelse med direktivets bilag II. Direktivets bilag II fastlægger en fælles ramme for afhjælpende foranstaltninger, som skal sikre, at de mest hensigtsmæssige foranstaltninger vælges for at genoprette og tilbageføre lokaliteten til hidtidig tilstand. Bila-

get indeholder et regime for afhjælpning af skader på vand og beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder og et andet regime for afhjælpning af skader på jord.

Det følger af direktivets bilag II, at *miljøskade på vandmiljøet og på beskyttede arter og naturtyper* skal afhjælpes ved primære, supplerende og kompenserende foranstaltninger. De primære foranstaltninger skal bringe naturressourcen tilbage til sin hidtidige tilstand, og hvis dette ikke er muligt, skal supplerende foranstaltninger godtgøre offentligheden for det tab af naturressourcer, der ikke genoprettes som følge af den primære afhjælpning. De kompenserende foranstaltninger skal kompensere for den manglende rådighed over naturressourcerne, fra skaden indtræder, til den er genoprettet. De supplerende og kompenserende foranstaltninger skal bestå i yderligere forbedringer af naturressourcerne på den skadede lokalitet eller, hvis dette ikke er muligt, på en anden lokalitet.

Direktivets bilag II anviser en særlig metode - en såkaldt habitat-ækvivalens-metode - til at fastsætte omfanget og karakteren af de kompenserende og eventuelle supplerende foranstaltninger. Den anviste metode er inspireret af den amerikanske habitat-equivalency-analysis, HEA, som anvendes ved fastsættelse af krav til afhjælpende foranstaltninger på beskyttede naturressourcer i USA.

Direktivets bilag II indeholder også bestemmelser om anvendelse af proportionalitetsprincippet og om, hvilke hensyn der skal varetages ved fastlæggelse af foranstaltninger.

Miljøskade på jord skal efter direktivet afhjælpes ved at fjerne risikoen for menneskers sundhed i forbindelse med anvendelse af de forurenede arealer. Risikoen skal vurderes i forhold til den lovlige anvendelse af arealerne, dvs. såvel den eksisterende anvendelse som en fremtidig anvendelse, som er godkendt af myndighederne på det tidspunkt, hvor miljøskaden indtræder.

1.2.4. Anmodning om foranstaltninger og klageprocedure

Efter miljøansvarsdirektivet skal det være muligt at anmode om foranstaltninger, dvs. rejse en sag for de kompetente myndigheder og at få prøvet de kompetente myndigheders afgørelser i forbindelse med behandlingen af sager om en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Ret til at rejse en sag og til prøvelse af de kompetente myndigheders afgørelser ved klage eller søgsmål tillægges efter direktivet ikke alene dem, der er umiddelbart berørt af en miljøskade eller af en overhængende fare for en mil-